

Míníci

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1994](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1994](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 26. 7. 1994
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 26. 7. 1994

Mínící

V běžném jazykovém úzu má slovo „mínění“ význam „domněnky“ či „domnění“; míniti znamená tolik, co domnívati se. To pak ztěžuje správné pochopení základního slovesa „míniti“ ve smyslu filosofickém, který si však nutně musíme ozřejmit. V tomto filosofickém (resp. filosofičtějším nebo alespoň hlubším) významu jde spíše o něco takového jako „míti na mysli“ nebo také obráceně „býti myslí u něčeho“. V tomto hlubším smyslu náleží tedy k mínění především dvě základní složky: jednak mínící akt (mínění jako výkon), jednak to, co je míněno, tedy „míněné“ (mínění jako obsah, eventuelně jako téma či předmět). V onom běžném, povrchním chápání mínění jakožto domněnky je mínění m.j. redukováno právě jen na obsah, zatímco sám výkon tohoto mínění se jeví jako zcela formální, neproblematická záležitost, které není třeba věnovat zvláštní pozornost. Obecný dojem, s nímž je toto chápání (či spíše nechápání) aktu mínění spjato, snižuje tento akt na pouhou obecnou formalitu, v níž je to rozhodující vždycky doplňováno v podobě „předmětu“ tohoto aktu mínění. Tento dojem je však hluboce mylný, neboť záruka toho, že se určitý akt mínění vztahuje k neméně určitému „předmětu“, musí být poskytována samotným tímto aktem a nikoliv jeho „předmětem“, protože jinak by vztah aktu mínění k tomu či onomu předmětu zůstal bez základu a bez garance. To si ve vší naléhavosti připustil Brentano, když se pokusil garantovat přesné zaměření aktu mínění (tj. intencionálního aktu) tím, čemu říkal „intencionální objekt“ a co umístil jako inherentní složku či imanentní součást do rámce samotného intencionálního aktu. Jeho žák Husserl podrobil právě tento předpoklad důkladné analýze a prokázal, že intencionální objekt (či předmět) nemůže být složkou ani součástí intencionálního aktu. Dal tak (v *Logische Untersuchungen*) rozhodující impuls k úvahám o povaze intencionálních předmětů a jejich vztahu k „předmětům reálným“.

(Písek, 940726-3.)